

โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นแผนแม่บท : ประเด็นการเกษตร
- ประเด็นแผนย่อย : เกษตรปลอดภัย
- เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย ขยายตัวร้อยละ 3

1.3 นโยบายรัฐบาล

- นโยบายหลักด้านที่ -
- นโยบายเร่งด่วนข้อที่ -

1.4 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566

- ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ข้อ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทย ซึ่งมีความเหมาะสมเชิงที่ตั้งสำหรับเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก และมีศักยภาพโดดเด่นด้านภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตทางด้านสินค้าเกษตรและอาหาร โดยภาคการเกษตรของไทยสามารถผลิตอาหารได้เพียงพอสำหรับการบริโภคและส่งออกลำดับต้นของโลก ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรและอาหารมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการค้าระหว่างประเทศเพราะมาตรการด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยด้านอาหาร จะถูกนำมาเป็นเงื่อนไขทางการค้ามากขึ้น และเป็นข้อกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้า กรมปศุสัตว์ ซึ่งมีหน้าที่หลักการให้บริการด้านปศุสัตว์และผลักดันการปศุสัตว์ไทย เพื่อผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพดีเพียงพอต่อการบริโภคในประเทศและแข่งขันตลาดโลก ดำเนินงานภายใต้ผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน รวมทั้งการดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแบบครบวงจรตลอดห่วงโซ่อาหาร ซึ่งดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล กระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับกับประเทศคู่ค้า โดยการรับรองมาตรฐานสินค้า ปศุสัตว์ตั้งแต่แหล่งผลิตระดับฟาร์มตามระบบวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) การรับรองมาตรฐานโรงงานผลิตและแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ตามระบบวิธีการปฏิบัติที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practices : GMP) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Point : HACCP) รวมทั้งการพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พัฒนาคาด พัฒนาระบบขนส่งสินค้า (Logistic) ซึ่งกำหนดให้มีรถห้องเย็นขนส่งซากสัตว์เนื้อสัตว์ และกำกับดูแล

ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันระบบบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และดูแลสิ่งแวดล้อมด้านปศุสัตว์ ตลอดทั้งการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องใช้กฎหมายให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคในประเทศและประเทศคู่ค้า และในปัจจุบันปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงได้มีตรวจประเมิน ติดตาม ฟาร์มผู้เลี้ยงสัตว์ ในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์ และการเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เพื่อควบคุม ป้องกัน ลดหรือชะลอการเกิดปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ ประเทศไทยจะต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิตและส่งออกสินค้าปศุสัตว์ฮาลาลให้เพิ่มขึ้น โดยกรมปศุสัตว์ได้ร่วมมือกันกับคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในการตรวจประเมินเพื่อรับรองสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานฮาลาล ได้แก่โรงฆ่าสัตว์ สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ สถานที่ตัดแต่งเนื้อสัตว์ สถานที่แปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เช่น นม และนมแปรรูป เพื่อเป็นยกระดับผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ของไทยให้ได้มาตรฐานฮาลาลสามารถแข่งขันในตลาดฮาลาลโลกได้

ในส่วนของ การดำเนินการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการกำกับ ติดตาม ดูแลโครงการฯ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหานมบูด/เน่าเสีย ดำเนินงานโครงการฯ ด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ป้องกันการทุจริตในโครงการฯ เป็นไปตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 เรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ

3.2 เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือชะลอการเกิดปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ตระหนักถึงความสำคัญในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

3.3 เพื่อยกระดับสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ให้มีมาตรฐานฮาลาลและมีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อมาตรฐานการกำกับดูแลกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ฮาลาลให้ได้มาตรฐาน

3.4 เพื่อให้นักเรียนทั่วประเทศได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ และลดปัญหานมบูด/เน่าเสีย เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมสามารถจำหน่ายนํ้านมโคเข้าร่วมโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนได้ และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมได้รับสิทธิการจำหน่ายโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนอย่างเป็นธรรม

4. เป้าหมาย

4.1 สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินมาตรฐาน จำนวน 52,732 แห่ง

4.2 ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด จำนวน 308,625 ตัวอย่าง

4.3 สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล จำนวน 245 แห่ง

4.4 ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน 700 ตัวอย่าง

4.5 โรงเรียนที่ได้รับการตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน จำนวน 8,325 โรงเรียน

5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ผลผลิต (Output)

1) สินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภค ภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ

2) สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยออกใบรับรองฮาลาลให้แก่สถานประกอบการด้านปศุสัตว์

3) คุณภาพและปริมาณน้ำนมดิบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และปัญหานมบูด/เน่าเสีย หรือปัญหาจากการตีมนมโรงเรียนลดลง ทำให้เด็กนักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

1) ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภค ภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ

2) สถานประกอบการด้านปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐานฮาลาล สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันในการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กลุ่มลูกค้าทางเลือกที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานฮาลาลในการเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์เพื่อบริโภค

3) กำกับและควบคุมการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน จัดส่งนมโรงเรียนให้กับนักเรียนทั่วประเทศได้ทันในวันเปิดภาคเรียน และนักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ

6. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

6.1 เชิงปริมาณ

1) สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินมาตรฐาน จำนวน 52,732 แห่ง

2) ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด จำนวน 308,625 ตัวอย่าง

3) สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล จำนวน 245 แห่ง

4) ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน 700 ตัวอย่าง

5) โรงเรียนที่ได้รับการตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน จำนวน 8,325 โรงเรียน

6.2 เชิงคุณภาพ

- จำนวนฟาร์มที่ผ่านการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

7.2 ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปต่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

7.3 ปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์ในภาพรวมของทั้งประเทศลดลง

7.4 เยาวชนและประชาชนในประเทศรับรู้ถึงคุณประโยชน์ในการดื่มน้ำนมโค กระตุ้นพฤติกรรมให้เยาวชนและประชาชนในประเทศหันมาดื่มนมที่ทำจากน้ำนมโคเพื่อสุขภาพของตนเองมากขึ้น และสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม

8. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

- เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ นักเรียน โรงเรียน และผู้บริโภค

9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566)

10. วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ 382.6484 ล้านบาท

ผู้อนุมัติ

(นายสรวิศ ธาณีโต)

อธิบดีกรมปศุสัตว์